

Jeugdrecht (B001746)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 4.0 **Studietijd 120 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2025-2026

A (semester 1) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

De Bondt, Wendy RE23 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting rechten)	4	A
Master of Laws in de rechten	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Jeugd, minderjarigheid en adolescentie, jeugddelinquentierecht, integrale jeugdhulprecht

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft tot doel de studenten inzicht te geven in het huidige juridische kader rond integrale jeugdhulp en jeugddelinquentie en hen voor te bereiden om in de praktijk met die regelgeving aan de slag te gaan.

Inhoud

HOORCOLLEGES - Juridische kader rond integrale jeugdhulp en jeugddelinquentie

DEEL 1 - Inleiding op het hedendaagse jeugdrecht

Omdat de manier waarop we naar kinderen en jongeren kijken de afgelopen jaren erg veranderd is, en fundamenteel is voor de ontwikkeling en toepassing van het juridisch kader, wordt de ontwikkeling van het kindbeeld besproken. Daarbij is aandacht voor de impact van de adolescentie als levensfase zowel op de rechtspositie van de minderjarige als op de betekenis ervan voor overheidsinterventies al of niet gekoppeld aan het hebben gepleegd van strafbare feiten.

Met de algemene inleiding in het achterhoofd, wordt weergegeven op welke manier de ontwikkeling van het kindbeeld zich concreet vertaald heeft in een gefaseerde ontwikkeling van het jeugdrecht. Om het jeugdrecht zoals dat er vandaag uitziet ten volle te kunnen begrijpen en te kunnen duiden, wordt in vogelvlucht doorheen de juridische geschiedenis van het jeugdrecht gegaan. Daarbij worden vier fase van elkaar onderscheiden: (1) onwetendheid rond de relevantie van een onderscheid tussen volwassenen en kinderen, (2) de beschermingsfase, (3) de ontwikkeling van een decretaal jeugdhulprecht en (4) de ontwikkeling van een decretaal jeugddelinquentierecht.

DEEL 2 - Integrale Jeugdhulp vandaag

De basisprincipes, de actoren en de werking van de integrale jeugdhulp worden zowel vanuit een juridisch-technisch als een praktisch perspectief benaderd. De complexiteit van het identificeren en opvolgen van een verontrustende opvoedingssituatie wordt aan de hand van een aantal casussen overlopen. Er wordt ook aandacht besteed aan de soms precaire rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp.

DEEL 3 - Jeugddelinquentierecht vandaag

De basisprincipes, de actoren en de werking van het jeugddelinquentierecht worden zowel vanuit juridisch-technisch als een praktisch perspectief benaderd. Er wordt aandacht besteed aan de kwalificatie van het jeugdrecht als al of niet 'strafrechtelijk' van aard en de juridische consequenties die dat heeft voor de toepasselijke regelgeving rond de proceswaarborgen en de mogelijke internationale samenwerking.

PRAKTIJKGERICHTE ERVARING VIA EXCURSIE – Kennismaking met organisaties binnen het jeugdrecht

De studenten brengen een bezoek aan een organisatie die actief is in het informeren, adviseren en verdedigen van de rechten die kinderen en jongeren genieten. Op die manier kunnen de studenten kennis maken met de werking van deze organisatie.

Aan het bezoek wordt een praktische oefening gekoppeld. Na afloop van het bezoek dienen de studenten zich namelijk te buigen over een hypothetische situatie. Zij krijgen de tijd om op basis van alle bronnen die zij in hun bezit hebben een kort advies te schrijven waarop zij naderhand beoordeeld zullen worden.

ZELFSTANDIG WERK, WERKCOLLEGE EN PEER TEACHING - Jeugddelinquentierecht in de praktijk

Na een intensieve behandeling van het juridisch kader, gaan de studenten zelf aan de slag in een jeugddelinquentiedossier dat hen toegewezen werd. Hetzij vanuit hun rol als parketmagistraat, hetzij vanuit hun rol als jeugdadvocaat bereiden de studenten een schriftelijk standpunt voor waarin ze op een juridisch correcte manier argumenteren welke weg voor de betrokken minderjarige hen het meest opportuun lijkt.

Na het indienen van het schriftelijk werkstuk zullen de studenten individueel toelichting dienen te geven bij de door hen behandelde casus, waarna er ruimte is voor vragen en een groepsdiscussie gevoerd zal worden.

In dit luik ontvangen de studenten zowel een score voor schriftelijke als voor mondelinge vaardigheden.

Begincompetenties

- Basiskennis mensenrechten
- Basiskennis Belgisch materieel strafrecht
- Basiskennis Belgische staatsstructuur (en bevoegdheidsverdeling)

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de historische ontwikkeling van het jeugdrecht om op die manier de huidige regelgeving correct te duiden.
- 2 Inzicht hebben in de internationale en Europese invloed op het Belgische / Vlaamse jeugdrecht.
- 3 Een grondige kennis hebben van de basisprincipes van het vigerende Belgische / Vlaamse jeugdrecht.
- 4 De basistermen gangbaar binnen het jeugdrecht kort omschrijven.
- 5 Het verloop van de rechtspleging inzake jeugdzaken begrijpen en de knelpunten kritisch bespreken alsook inzicht hebben in de praktijk van het Belgische / Vlaamse jeugdrecht.
- 6 Inzicht hebben in de werking van de bezochte organisatie.
- 7 Op een heldere, onderbouwde manier advies kunnen verlenen aan jongeren, begeleiders,...
- 8 Een standpunt innemen in een toegewezen jeugddelinquentiedossier en dat standpunt op een heldere manier schriftelijk onderbouwen.
- 9 Een standpunt innemen in een toegewezen jeugddelinquentiedossier en dat standpunt op een heldere en met argumenten onderbouwde manier mondeling kunnen toelichten en verdedigen.
- 10 In staat zijn om op een respectvolle manier in debat te gaan met medestudenten en om op gemotiveerde wijze feedback aan medestudenten te geven.
- 11 Op een academisch verantwoorde manier deelnemen aan het maatschappelijk debat omtrent de hervorming van het jeugdrecht.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt

in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Excursie, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege - Het onderwijs neemt de vorm aan van hoor- en responsiecolleges.

De hoorcolleges beogen de student vertrouwd te maken met de beginselen van het jeugdrecht. Door middel van de hoorcolleges krijgt de student op multidisciplinaire wijze inzicht in de basisbeginselen, de theoretische achtergrond, de huidige stand van het wetenschappelijk onderzoek en de praktijk. Het zelf-ontdekkend karakter wordt geactiveerd door de techniek van hoor- en responsiecolleges. Via het stellen van vragen en het uitlokken van reacties wordt ernaar gestreefd de studenten aan te zetten tot actief en kritisch meedenken en participeren.

Excursie – De studenten brengen een bezoek aan een organisatie waardoor zij kennis kunnen maken met de praktijk. De studenten dienen zich op het einde van het bezoek te buigen over een hypothetische casus en dienen een kort advies te schrijven.

Zelfstandig werk, werkcollege en peer teaching – De studenten dienen aan het einde van de lessenreeks zelfstandig een casus door te nemen en een eigen gemotiveerd standpunt te formuleren gebruik makend van de handvaten die tijdens de hoorcolleges gegeven worden. Om de studenten bij het uitwerken van dat standpunt te begeleiden, worden gastcolleges georganiseerd, waarin vertegenwoordigers van de verschillende beroepsgroepen inzage geven in hun eigen beroepservaring.

Nadat de studenten hun schriftelijk onderbouwde standpunt ingediend hebben, zullen de studenten individueel toelichting geven bij de door hen behandelde casus, waarna er ruimte is voor vragen en een groepsdiscussie gevoerd zal worden. De studenten geven bovendien elkaar op een respectvolle manier feedback. De feedback heeft zowel betrekking op de inhoudelijke argumentatie als op de vormelijke stijl van presenteren.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Jeugdrecht

Richtprijs: € 25

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Wendy De Bondt

Type: Slides

Naam: Jeugdrecht

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Andere

Naam: Wetboek Jeugdrecht

Richtprijs: € 25

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Wendy De Bondt

Referenties

Referenties werden opgenomen in het leermateriaal

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Persoonlijke & collectieve feedback, hetzij on campus hetzij online.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk in het kader van de excursie – Aan het einde van het bezoek aan de toegewezen organisatie krijgen de studenten een hypothetische casus toegekend. De studenten zullen beoordeeld worden op basis van het schriftelijke advies dat zij bij het verlaten van de organisatie dienen in te dienen. Wanneer studenten niet geslaagd zijn voor dit onderdeel kunnen zij in tweede zitting een vervangende taak toegewezen krijgen.

Werkstuk, presentatie, participatie en peer assessment in het kader van het toegewezen jeugddelinquentiedossier – Tegen het einde van de lessenreeks hebben de studenten zich een toegewezen jeugddelinquentiedossier eigen gemaakt, een schriftelijk standpunt in het toegewezen dossier voorbereid en dat standpunt mondeling toegelicht en verdedigd. Na de mondelinge verdediging van het werkstuk wordt er een interactief debat geopend waarin de studenten ook feedback aan elkaar geven.

Vertaald naar evaluatievormen betekent dit dat de studenten:

- een *werkstuk* dienen te maken waarin zij hun standpunt uiteenzetten;
- dit werkstuk individueel mondeling dienen te komen toelichten (*presentatie*);
- dienen *te participeren* in het interactief debat;
- waarna zij ook feedback zullen geven aan hun medestudenten (*peer assessment*).

Wanneer studenten niet geslaagd zijn voor dit onderdeel, kan in tweede zitting een nieuw jeugddelinquentiedossier toegewezen worden, waarin een nieuw standpunt ingediend en verdedigd kan worden. Indien er onvoldoende studenten kunnen deelnemen aan het interactief debat kan dit luik vervangen worden door een alternatieve taak.

Periodegebonden evaluatie

De leerstof gedoceerd tijdens de hoorcolleges maakt het voorwerp uit van *het schriftelijke examen*. Wanneer studenten niet geslaagd zijn voor dit onderdeel, kan in tweede zitting een nieuw schriftelijk examen over de leerstof afgelegd worden. Het schriftelijke examen bestaat uit open vragen.

Eindscoreberekening

Niet-periodegebonden evaluatie

- excursie 2/20
- werkstuk 6/20
- presentatie, participatie en peer assessment 4/20

Periodegebonden evaluatie

- schriftelijk examen 8/20

Faciliteiten voor werkstudenten

geen